

(XXVI.)

A' TS. ÉS KIR. FELSEG' KEGTELMÉVEL

Indult FÉTSBÖL Kedden 29. Mártziusban. 1796.

Ki-sült a' Kaláts.

A' mi Hazánkban ternapra és tegnapielőtre az egész világ Kalátsot sütött. Rosz gazdaszfony az, a' kinek Karát on, Husvét, és Pünkösöd első és második napjainn Kalátsa nintsen. — Mi a' Husvétot is, mint más napokat ujság-írással töltöttük-el. Ha még ma is a' régi tserélő szokás volna a' világonn, ha az emberek egymásnak a' portékákért nem pénzt, hanem portékáért portékát adnának, már most a' Merkurius, ezért a' Husvéti egész Érkus ujságért, melly Kalátsot kérne a' maga olvasóitól. Melly megterhelve térne vizsiza Béts felé a' szegény Merkur Erdélyből és Magyar országról!

C c

Hasonlatosság szerént szólva mi Ujjság-Írók is magunkat Kaláts sutóknak, Olvasóinkat pedig, a' meleg Kalátsra mohonn várokozó embereknek képzelhettyük lenni. — De mi nem köttyük csak a' sátoros Innepekhez magunkat, hanem minden hétenn kétfzer süttünk Kalátsot. Ugyan ezért nem lehet tsudálkozni rajta, ha a' mi Kalátsunk ollykor-ollykor keletlenetske is, ha Olvasóinknak nem egészszenn mindenkor nyek szerént való is, 's-ha ollykor-ollykor a' Kaláts Kártács is. — *Pro ut venit.*

Vagy két renőheli Német levelek tegnap tsupa Kalátsal és békefséges hirekkel repülének-bé *Betsbe*. Mi ide nyomtattatttyuk; egy pár nap el fogja választani, valóságos Kaláts e' vagy tsak pára a', dolog: —

„*Stuttgárdból, Martzius 9-dikénn.*

„A Ts. Kir. Fő hadi szállásrol, de dato *Manheim* 18va Martii 1796, délben érkezék ide ez a' tudositás: — „Éppen ebben a' szem-pillantatbann érkezék-meg minden szélső poszttyainkrol az a' hir-adás, hogy az ellenséghez *Paris*ből egy Kurir megérkezvén, az ellenséges sergeknel mindenütt dobzó mellett hirdetteték-ki a' közönséges békefség. Ez történt *Landaubann* is, a' honnann minden ágyuzó készületeiket, valamint szintén minden az előtt fekvő helységeköl, fegyverefseiket, a' Frantziák takaríttyák-ki. Az ellenséges poszton álló Vezérek kérdést tetek nállunk, mikorra van a' rendelésünk, hogy *Landaut* által vegyük? Mind ezek a' dolgok, váratlanok lévén a' Tsáfszáriak előtt, az ő Vezérjeik ollyan rendeléseket adtak-ki, hogy tsendelségbein maradjanak; elő-felé egy lépést se tegyenek; magokat szorofsann a' fegyver-nyúgváshoz tartásák; és az ellenség' mozdulásaira szorofsann vigyazzanak., — (Ha ez a' nem vélt hir-adás, nem tsak pára, hanem valóságos Kaláts talál lenni: úgy ez után örökké tyukrol, kalátsrol, és *Talliennéül* fogunk ujjságot írni.)

Franciaország.

A' melly ujjságok Mártzius' 9-dike tájjánn a' Párisi utzákonn kiáltóztattak, mind azok közzül leg inkább magához vonta a' figyelmetefséget az: hogy *Pischegrü* Párisban vagyón. — Ott is vólt Mártz. 9-dike tájjánn valósággal. Mi okozta légyen oda való menetelit, a' millyen sokann fzeretnék tudni, olyan kevesenn tudják. Némelleyek azt mondgyák, hogy el-vétetett tőlle a' vezérség — mások, hogy a' Német ország felöll tsatázó minden Francia táboroknak Generalis-Inspectorává tétetett vólna. — Azok leg jobbann láttatnak magoknak a' dólgot találni, a' kik azt mondják, hogy a' folytatandó táborozás iránt való tanátskozás végett, hivatott légyen a' Directorium által Párisba. — A' Directorium, a' rolla folyók beszédeknek és rozfsz híreknek is leg könnyebbenn elejit veheti, ha akarja, úgy, a'-hogy *Barthelémy* vetett — ha t. i. *Pischegrü*nek is egy meg-dítsérő ujj tellyes hatalmu vezéri levelet ád, mint a'-hogy emennek adta a' tellyes hatalmu ujj Követtségi-levelet. Ez, neg lehetős izü *Kaláts* lenne *Pischegrü*nek.

Generál *Hoché*nek is küldött a' Directorium közzelébbről egy illyen dítsérő levelet, a' mellybenn azt mondgya neki: — „hogy az ő *Vendei* és *Chouánsok* között való maga-viselete által, az ő talentomjaihoz és pátriotismusához való tífztelez, nagyon nevelődött; melly fzerént továbbá is kötelezi a' Directorium, hogy ujjabb elő-felé való lépesei által, ne szűnnyönmeg azt a' ditsőséget meg érdemelni, hogy a' Respublikának leg keményebb ofzlopai közzé számláltatód.

gyék. . . . A' Directorium örömmel értette, hogy a' Vendének állapotya meg-engedte Gen. Hochénak azt, hogy fegyveresei közzül néhány Batalionokat, a' Vendéből a' Chouánsok ellen által küldhesse., — Erre a' Hochénak küldött Kalátsra, meg lehet jegyezni, hogy erre neki is nagy szüksége volt; mivel-hogy őtet is kemény examenre kezdették volt a' napokbann vonni némelly Frantzia Irók, annyira, hogy Hoche is a' közönséges levelekbenn kéntelenített a' maga meentségit ki adni. A' többek között azért is lármáztak ellene az Irók, mi az oka, hogy mennyifzer mondódott már, hogy a' Vende nints többé, 's-még is örökké meg-van? 's-több e'-félék. — Hoche hofzszásonn felelt az Ujjság-iróknak; le-irta ennek a' hadnak terhességit — és tagadta, hogy ő valaha irta vagy mondotta volna: hogy a' Vende nintsen többé &c. - - -

Mikor a' Directorium mostanság a' Klúbokat bé-zárat-ta, a' Hirdetésibenn azt mondotta, hogy ő ezen-túl az or-fzágbann nem fog senkit egyéb nevü embernek esmerni hanem csak az 1795-dik efsztendő-beli Constitutio' barát-tyának, vagy ellenséginek. Most ujra egy rendelés tété-tődött közönségesé az aszszonyok iránt, mellybenn az a' régibb rendelés ujgittatik-meg, hogy t. i: az aszszonyok az uttzára ki ne mennyenek Nemzeti kokárda nélkül. A' ki nem engedelmeskedik, a' bé-kefségig fogságot szenved. — Ezen parantsolattyá-nak azt az okát adván a' Directorium, hogy az ol-lyan aszszonyok, a' kik kokárdát viselni nem akar-nak, *gyanusok*: ebből némelly Frantzia Irók esmét alkalmatofságot vettek azt vetni a' Directorium' sze-mire, hogy hamar el-felejtkezett arról a' rendelésé-

ről, melly fzerént tsak két féle embert akart esmer-
ni az országban; mert már most három-féléket es-
mer u. m: az 1795-diki Constitutziónak *baráttyaít*,
vagy ellensegeit, és a' *gyanusokat.*, — Kedvetlen
Kaláts a' Directoriumnak!

Az Öt-százak' Tanátságban most az a' kérdés
vétellett vetélkedés alá, hogy egy ideig nem lenne-
e' jó az irás és nyomtatás-beli nagy szabadságot egy
kevesség szorofsabb régulák közzé szoritani? —
Mind *pro*, mind *contra* vagynak a' kik vitattyák
a' dólgot.

Az *Orleani* Hertzeg' pártyáról esmét azt kez-
dik írni, hogy nem alufzik, a' lévén a' tzélja, hogy
az 1791-dik beli Constitutziót hozza vízfíza, 's-hogy
az 5 Directorialis személlyek' helyyibe, egy Királyt
tegyen. — Ezekről a' két rövid Ártikulusokrol még
alább is fogunk kalátsolni.

A' Frantzia Finántziának lábai még mind tánto-
rognak. A' Directorium ilyen jelentést küldött
Mártzius' 7-dikénn az *Öt-százak'* elibe: — „A'
Törvény-hozók 800 Milliókat érő Nemzeti erdöket
biztak a' Directorium' kezire, hogy el-adván, for-
dittsa a' Respublika' jelen való szükségeire: de
ezekkel nem lehet a' tzélt el-érni. Ezek temérdek
nagy örökségek, a' millyeneket kevés magános em-
berek vásárolhatnak-meg, és reá se tekintenek. Tsak
társaságok vásárolhattyaék tehát. öket: de így ezek
magok akarnának a' Directorium' elibe törvént szab-
ni, a' melly is kéntelen lenne nekik akkor igen ol-
tsóan adni az örökségeket. Nints tehát, más mód
hátra, hanem, hogy egyéb féle jofzágok is bizat-
tásanak a' Directorium' rendelésére, a' mellyet ha

a' Törvény-hozók nem tselekesznek, a' Directorium jelenti, hogy a' közönséges szolgálat nem mozoghat. — Erre a' szókra nagy zúgás támodott. Egy valaki fel-kiáltott, hogy miért olvaftatik-fel mindenek' hallattára az ilyen jelentés? — Nem is olvaftattott tovább, hanem Commissió' elibe adatott. —

Thibaut azt projectálta ezenn ülésbenn, hogy azokat az embereket, a' kik az ujj Frantzia pénz' betsit oltsárolják, az országbol való ki-hordatásra (*transportáltatásra*) kell büntetni. — *Dumolard'* azt mondatta, hogy ezt a' kérdést továbbra kell halasztani. — *Lesage* azt felelte: *hogy a' köz jót nem szokás el-halasztani.* — *Bentabole* contrarevoluzziós embereknek mondotta lenni azokat, a' kik a' feltett kérdés felett való vetélkedésnek halasztódását javasolják. — Sok szó után meg-határozott, hogy a' Respublika' pénzinek oltsárlói a' Közönséges Vádolónak adattafsanak által, hogy az indittson processust ellenek.

Panasz menvén a' napokbann az *Öt-százak'* elibe az iránt, hogy a' tisztviselek közzül sokak nem akarták le-tenni a' Királyság' gyűlölése iránt a' hitet, ezenn dolognak meg- vizsgálása Commissióra bízott volt. Most ilyen jelentést tett a' Tanátsban *Trailhard'* a' Commissió' nevibenn: — „Mikor azt kérdezték *Solontol*, mi okonn nem határozott büntetést az ő szüléik' gyilkofsi ellen? így felelt: azért, hogy ez a' bűn előtte lehetetlenségnek látszott lenni. Ha azt kérdik tőlünk: mi okonn nintsen a' mi Respublikai törvényes könyvünkben büntetés határozva azok ellen, a' kik a' Respublika' szolgálattyan lévén nem akarják a' Királyság' gyűlölés iránt

való hitet le-tenni? mi így felelünk: azért, hogy egy Respublikánus tisztt ebbe a' vétebbe belé nem eshetik. &c.,— — Utoljára javasolja, hogy vigyázzanak a' Képviselők, és magokat a' nagy bizakodásban el-altatni ne engedgyék. Tanátsólja, hogy tiszttségben ugyan az e'-féle embereket meg ne szenvedgyék: hánem a' mellett őket is mind azókkal a' jusokkal élni engedgyék-még, a' mellyeket a' Constituzió [minden Frantziának ad. — Az olyan tisztviselő iránt, a' ki az említett hitet 3 napok alatt vagy le nem teszi, vagy hivataláról önként le nem mond, azt javasolja, hogy ki kell vitetni az országbol.

Leg meg-emészthetlenebb Kalátsot sütöttek a' a' Frantzia Ujjság-írók most Abbé *Sieyes*nek. Az Ördögöt nem festik rutabb ábrázattal, mint a' millyenbe ma ezek Abbé *Sieyes*t kezdik öltöztetni. A' 9-dik Mártziusi *Párisi* levelek közzül némelylekben, ezemet lehetett felölle olvasni: — „

„Győzedelem! győzedelem! esmét nyaka-fezetett egy *Triumvirátus*nak. *Sieyes*, *Louvet*, és *Chenier*, ki-vetkeztetődtek az ál-ortzábol. *Sieyes!* ostendam gentibus nuditatem tuam! Mezeitenné teszlek a' Nemzetek előtt. A' Frantzia Nemzet' haragja' tüzinek közepibe helyeztetlek. Ez a' *Renegatus* Pap, a' ki árulojává lett a' maga Isteninek, titkos és tulajdon-képpen való gerjesztője a' Revoluzió-beli minden retentőségeknek. Ők, *Orléánnal* kettenn forralták a' Revoluziót; ő az utánn a' kegyetlen *Roberst*nek darabonttyává és titoknakjává lett; ez az az ember, a' kit a' természet, formájára nézve is utáltságnak té-

vén ki a' világra, ötet a' leg undokabb tselekedeteknek is eszközivé rendelte. —

„*Catilina*, így szoll *Salustius*, az *Aurelia'* fiának meg-ölése utann többé nem találhatott nyugodalmat: lelki-esmerete-beli hánykodásainak némü-némü, ha tsak erőszakos tsendesítése végett is tehát, hazája-fiainak vérekbe való ferdőzésben kereste ujjulását. Éppen ilyen ember *Abbée Sieyes*.

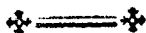
„Én a' *Convent*nek egész ideje alatt figyelmeztem erre az emberre. Soha ötet egyébkor nevetni nem láttam, hanem tsak a' mikor szzerentsétlenségről, gyilkosságról, vér-ontásokról, pufztításról, és egyéb rettentőségekről volt szó. *U Mostia'* *Tarquin'* ligézö-vefzfzeit tarttya a' kezében, a' mellynek az ifju *Orléánt* képzeli lenni. —

„Tsak kitsibe múlt-el, hogy az ő átkozott mesterséges bű-folyása, a' *Roberespier'* kegyetlen *Syftemájába* vízfza nem buktata bennünket. Ő leg jobbann a' gyilkosságok és pufztítások között főzheti a' maga plánumait. A' Nemzetet meg akarta őlni azért, hogy az ifju *Orléánt* annak holt tetemeire fel-ültethesse. Minden felé széljel futkározván, mindenütt azt fetsegte, hogy a' *Directorium'* tagjai, tsak az orrokig látó semmi emberek. Hanem a' *Törvény-hozó Kép-viselők* reá esmertek az emberre, szemire hányták szemtelenségeit, és meg-intették, hogy ne álmodozzék úgy, mint ha a' *Respublika'* fundamentom' kövit, ő egyedül vetette volna meg. &c.,

Hát tsak ugyan ezzel is több okok vagy on-e egygyel némellyeknek, azt erőfsíteni: hogy a' *Franztzia Revolutziót Sieyes* és a' hozzá tartozó párt, az

őreg *Orléán*nal együtt, *Anglián*ak bé-folyásával, ké-
szítették légyen? — 's-hogy *Sieyes* a' Tronust *Orléán*-
nak igérvén, még ma is igeretinek bé-töltésinn mester-
kednék? — Akar mi betse legyen azonban ennek a'
vélekedésnek, elég az hozzá, hogy most úgy bé-kor-
mozták a' híres *Sieyes*ét némelly *Parisi* Ujjság-írók,
hogy ő ugyan mostanság bajosonn mosdóhatik-ki. —
Mind ezekre nézve nem tsuda, hogy *Sieyes*nek né-
melly pártossai, a' mint feljebb is emlekeztünk, azt
kezdeték volt sürgetni az *Öt-százak'* Tanátsábann,
hogy meg-kell zabolázni a' nyomtatás-beli szabad-
ságot. De *Tallien* és *Boissier-d-Anglas* voltak a' győ-
zedelmesek, a' kik azt mondották, hogy a' Constitu-
zió már ennek a' dolognak is ki-szabta a' maga ha-
tárát. Mellyel a' *Sieyes'* pártyjának projectoma, a'
nyomtatás-beli szabadság' meg-izomlása iránt, az Ac-
tik közzé tétetett.

Még egy más meg-jegyzést is olvasunk erről a'
*Sieyes*rol. Felőlle a' *Thornii* Ujjság-írók azt hirlelték
vólt, hogy ő egy levelet irván *Königsbergbe* ahoz
a' híres Philosophushoz *Kanthoz*, ezt arra kérte vól-
na: hogy nyilatkoztassa-ki, mint gondolkodgyék a'
mostani Frantzia Constitutióról. Ez a' hir most úgy
igazittatik-meg *Königsberg*ből, hogy *Kanthoz* tellyes-
séggel nem irt *Sieyes* semmi levelet: hanem egy *Prus-*
sus tisztviselő lévén *Parisba*, ezt kérte *Sieyes*, hogy
ez arjon *Prusiaba* egy atyafijához, és kérje azt arra,
hogy tudakozodgyék *Kant*tol, miként lehetne a' *Cri-*
tica Philosophiat, a' Frantzia nyelvre való által-
fordítás által, Frantzia országba leg jobb módonn
által vinni, és ott el-terjeszteni; de Frantzia ország-
nak Polgári állapottyáról tellyeséggel csak emleke-
zet sem vólt.

Napkeleti Indiáboi ujf örvendetes hírek érkeztek *Londonba*, mellyet közelébből az ezen *Indiai* kereskedő Kompaniának *Prasesse* terjesztett a' kereskedő gyűlés' elibe. A' nyereségek ujjak és nagyok. *Malacca*, *Cochin*, *Amboyna*, *Jassnapatan*, az *Anglusok'* kezire jutottak. *Malacca* várofsa *Major Brownénak*, az első fel-kérésre egy ember-vesztés nélkül fel-adta magát. *Cochinnak* meg-vétele két emberbe került, *Jassnapatant* *Admiral Rajnier* és *Oberster Stuárt* foglalták-el. — Mind ezek az örvendetes hírek, nem a' tengerről, hanem a' szárazonn jöttek *Bétsenn* keresztül, *Sir Edentől*, az itt lévő *Követ-től*. A' mi ezeknek hiteleségít azonban némü-némü-képpenn tsonkittyá, az, hogy az Országoló-szék őket még eddig semmi officális hír-adás által közönséges-sé nem tétette.

A' melly *Anglus* hajók, a' *Braak'* vezérlése alatt ki-evezett *Hollandus* hajós sereg' fel-keresésére ki-eveztek, még eddig nem találtak réa, és így meg se ütközhettek vele. — Még vagy két más rend-beli *Anglus* hajós seregetskék is eveztek-ki sietve az *Anglus* kikötő-hellyekből ezenn napokbann, olly tzél-lal, hogy *Bresi'* tájjékára vévén magokat, a' *Frantzia* hajós feregnek a' *Hollandus* hajós sereggel való öfz-fze-tsatolódását meg-akadályoztassák.

A' napokbann történt, hogy a' *Manchesteri* thea-tromonn ollyan emberek is lévén, a' kik a' tudva lévő szókott éneknek: *Az isten tartsa-meg a' Királyt* s. a' t. el-fuvattatása ellen lármáztak, a' jelen lé-

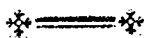
vő katona tisztek' kardot rántottak, és az' ilyen embereket ki akarták a' Komédia-házból hajtani. A' dologból a' lett, hogy egy 16 esztendő's ifju tizst a' karból a' földre le-vettetett, egy Kereskedő pedig halálos sebet kapott.

Parlamentomi dolgok: —

Most *Vilberforcénak* a' Szeretsen-vásár' el-törléséről szolló projectomát fzedi olly rendbe a' Commissió, a' mint meg-erősítettés végett esmét a' Parlament' elibe terjesztetődhefsék. Egy Ártikulus az leszen benne, hogy az 1797-dik esztendőnek 1-ső Mártzius-sánn tul, *Szeretsent* vinni *Áfrikából* nem szabad. A' ki rajta eretik, hogy *Szeretsent* viszen, vagy annak vitélébenn másnak segítségül leszen, a' *Botany-Bayba* 14 esztendei számkivetésbe vitettetik. — Egy *Dent* nevü Parlamentalis személly, ujra ki-költ ezenn ember-vásár' el-törlése ellen, azt erősítvén; hogy az *Anglusok'* szabadságának leg fundamentomosabb kút-feje az ugy nevezett *Magna Charta* szerént, a' tulajdonát egy *Anglusnak* is el-adni, meg-tagadni, vagy el tartoztatni tellyefséggel nem szabad. — „Na! mi még eddig nem tudtuk azt (igy kialtottak-fel némellyek) hogy a' mi Szabadságunknak ezenn nagy fundamentoma, just adgyon nekünk arra, hogy a' mások' szabadságát elragadozzuk, és az *Áfrikai* lakosokat rab-szolgainká tegyük. &c. „

S z ö v e t t s é g e s B e l g i u m .

Pétrus Paulus még ollyan beteg, hogy a' „Doktoroktól 2-szer és 3-szor is meg-látogattatik papjában. —

A' Conventből már még csak a' *Seeländiai* 5, és a' *Frieslandiai* 9 Képviselők vagynak hátra, kiknek meg-érkezésekkel mindgyár tellyes számmal leszen a' 120 tagokból állandó *Batavus* Nemzeti Gyulás. —

A' Nemz. Gyulás' üléseiben még eddig semmi igen erősen nevezetes dolog nem fordult elő. — A' 7-dik Martziusi ülésbenn azt projectálta az *Ut-rechti* volt Theologia Professor és mostani Képviselő, *Hammelsveld*, hogy egy különös könyörgőnapot kellene ki-nevezni, és azonn az Isten-áldásáért való esedezés-re közönséges könyörgéseket rendelni. Egy más tag azt projectálta, hogy a' Vállás' dolgát egy különös Commissióra kellene bizni. Mind kettőjöknek projectoma most csak le-tétetett. — Az is projectáltatott némellyektől, hogy a' Képviselők, másoktól meg-külömböztető jelül egy fekete seljem pantallért viseljenek, a' melly nemzeti színü pántlikákkal köttetödgyék özfze, és a' mellyre ezek a' szavak arany betűkkel varrattafsának-fel; A' *Népnek Kép-viselője*. Egyfzersmind parantsóltafsék-meg a' katonáknak, hogy az olyan embernek, a' kit ilyen pantallérral lenni szemlélnék, katonai tiszteletet tegyenek. — Ez és több ilyen projectomok, Commissiók' elibe adattak vizsgálás végett. —

Mártz. 9-dikénn projectáltatott, hogy hirdesse-nek közönséges Amnestiát mind azok ellen a' bűnök ellen, a' mellyeknek fundamentomát, leg elsőbb eredetekre nézve, mint kút-fből, a' Pát-ióti mu bol lehet le-hozni. — Az Acták közzé tetetett.

Manheimből Mártz. 10-dikénn, így ír hozzám egy Ts. K Tiszt Ur: — „

„Ne tudjon az Ur engem' háládatlan embernek azért, hogy 12 hónapok' el-fojása alatt csak egy Levelet írok; mert a' sok masirozások mindég meg akadályoztattak; a' Katonai élet a' Táboronn más-féle, és más-féle a' Garnisonban. — Ha mindent meg írni akarnék, két három árkus papiros is kevés volna; és így tsak rövidenn írok *Manheim'* meg vételéről, a' mellyet nem tsak hallottam, hanem eleitül fogva végéig segitettem meg venni. — A' múlt Esztendőben Septemberbenn esett ezen vár az ellenség kezébe, mi akkor *Basilea* körül *Freyburg* mellett állottunk, olyan véggel, hogy egy *Hünninger* nevű várat, mely *Basileától* tsak két oránnyira vagyou, az ellenség kezéből ki-ragadjunk. Annyi volt itt a' fegyveres ember, hogy, tsak nem a' földrefszketett alatta; és midönn már a' *Rhéusonn* a' Hidat fel-akaránk verni, jön hirtelen egy Staféta, hogy az ellenség *Manheimot* meg-vette, és *Heydelberg* felé igyekezik, hogy a' Császári két Tábor egy-máitól el-szakassza. Minden Pontonjainkat (hidas-hajóinkat) ott hagyánk *Freyburgnál*, és éjjel nappal futánk *Heydelberghez*, a' melly 30 óra járás. — 23-dikban *Heydelbergnél* valánk akkor éppen, midönn Generál *Guzdanovich* a' Frantziákat egész *Svétzingaig* és *Sekenheimnig* üzi vala. — Ez olyan győzedelem volt, hogy ha ez nem lett volna, nem jó lett volna dolgunk. Ezen győzedelem után mi *Heydelberg*-t meg-erősítettük, mert ebben a' Városban a' Császárnak 100 Milliomot Erő elesége és munitziója van a' Magaziumban. Mely nagy kár lett volna ez, ha a' Frantzia kezébe esett volna, és ha a' két Tábor Communicatiója félbe szakadt volna. Ezt köfszöni Generál *Guzdanovich* mái napig is a' *Josef* Hertzeg és Széty két Huszár Regementeknek; mert ezek a' *Neker* fojó vizén, melly itt olyan mint Bétsnéha' *Duna*, tsak úgy által úsztattak, mint valami Potsejann a' Bekantsos herczitül megyen. és a' Frantziákat tsak nem a' rémülésig el-kergették *Svétzingá-*

i- és *Sekenheimnig*, és ebben a' Positiohan maradtak a' Frantziák, és mink is, mind addig, míg a' Nemzeteket Győző Öreg *Wurmzer* meg-érkezett Oktobernek 17-dikén reggel, a' Tábora pedig dél után. Ekkor nap estve jött a' Parantsolat, hogy 8 orakor az egész Tábor *Manheim* felé mozdúlylon. Az Ország' úttyán olyan nagy sár volt, hogy a' gyalog ember nem mehetett, és *Heydelberg*től fogva *Svétzingáig* és *Sekenheimnig* három óra járásra, tele volt a' szekér-út agyúkkal és Ostromhoz való eszközökkel. Az Öreg *Wurmzer* mindenütt jelen volt egész éjszaka, reggel 3 órakor értünk *Sekenheim*hoz, a' hol a' Frantzia elő-vigyázok és Lágerek voltak; 4 órakor el-kezdődött a' tűz *Svétzingánál*, és *Sekenheimnál* 5 órakor. Itt olyan rettenetes ropogás volt, hogy ennél semmit nem lehet rettenetesebbnek képzelní. Mi a' Frantziákat álmaikból fel vertük, és három Lagerjeket rész szerént le-vágtuk, rész szerént meg fogtuk. Le-nem írhatom ennek a' Nemzetnek és a' leg-na-gyobb vezedelemben is vakmerő bátorságát, midönn látta, hogy már a' Tsászári sereg minden felöl lövi és vágja, nem izaladt, midönn el-izaladhatott volna; hanem egy ingben, mivel ide-je fel-öltözni nem volt, ki izaladt a' föld alatt lévő fekvő helyekből, egy puskát és patron-zsákot vett a' nyakába, és meztelen lábbal állott egy ilyen egész *Brigade*, a' mi leg-jobb Granadierofsainknak eleibe, és le-írhatatlan kézséggel ellent állott mind addig, míg a' Gavalléria kéntelen volt beléjek vágni, és így hagyták magokat elébb agyonn vagdaltatni, mint el-fogattatni. Abból a' Brigadébol a' hol én voltam, kettenn el-estek, és sokann meg-sebessítették, én is kaptam a' lábam' ikrájába egy gojóbist, de már ki-van véve. Nem voltak a' *Sapeurek* (a' Kapások) még olyan Oskolában, mint *Manheimnál*; mert mivel reggeli 6 orakor olyan köd volt, hogy az ember egy lépést sem láthatott, commandiroztattak a' tűzbe menő Batallionokat és Divisiokat vezetni, olyan helyeken a' hol az ember nappal sem tudta a' járást, és mivel mindenütt előll kellett járni, és az

ellenség a' Kártátsal ereje szerént dolgozott, és mivel a' Sántzok előtt 300 lépésnyire a' Farkas-Vermek egy ölnyi mélységűek voltak, ha az ember egyből ki mászott már a' másíkba esett: igen nehéz volt előre menni, annyival is inkább, hogy a' Köd miatt sok zavarodás esett; de még is már 10 orakor mindenütt öszsze volt törve az ellenség. Ezen dolog történt 18 dik Októberben. A' *Nekkar* sántzaira háromszor ütöttünk reá éjtzaka. Ezután egész 12-dik Novemberig kézfültünk az Ostromhoz, akkor hozzá is kezdettünk, 19-ben öt helyen meg gyjtottuk a' Vároft. Ezen éjtzaka olyan tüzet adtak-ki a' Frantziák a' Várból, hogy ember olyat nem látott, és nem hallott. De mivel már a' *Rénuson* túl is a' Tsászári sereg lötte a' Vároft, kéntelenek voltak magokat fel-adni. — 8600 embert minden munitzióftol, Bagásiáftol, a' Cassával egygyütt meg-fogánk, és a' Várba magunk bémentünk, és az ólta ott vagyunk. Mivel pedig az ellenség soha *Manheimot* meg nem vette volna, ha a' *Manheimiak* magok nem akarták volna: az ide való Minifter és Vice-Charfürft Gróf *Oberndorf* más ket Bipontumi Minifterekkel egygyütt, meg fogattattak, és még most is fogva ülnek, már az ólta többeket is meg-fogtak, és most foy itt a' processusok. — Itt nagy hire van a' Békefétségnek, és minden ember kívánnya. Nagy a' drágaság, egy font hús 20 kr. egy font kenyér a' leg alább való 12 kr. az ital is drága.

A' Táborunknál egyéb ujjság nints; hanem hogy mi éjjel nappal dolgozunk a' jövő táborozásnak olyan erőt adni, hogy mennel tovább mehefsünk, az ellenség éppen úgy, mert az orrunk előtt úgy meg-erősítette *Germersheimot*, hogy bajosonn mehetni hozzá; mi pedig *Manheimot*; az alsó *Rénuson* pedig *Düfseldorfot*, mely a' *Rénuson* még innen van, meg vehetetlennek tettöz erősfégévé változtatta a' Frantzia.

Manheim szép Város *Europában*, de az Ostrom alatt sokat szenvedett, sok szép épülettjei le-rom-

lottak, és a' Reformatum Temp'om, és benne volt leg-hiresebb Orgona el-égett egészben, egy része az Electoralis Palotának is, a' hol a' Theatrum volt. Mi *Manheimot* most úgy meg-erősítették, hogy soha többet Frantzia kézre ne kerüljön. „

U t o l s ó J e g y z é s e k.

Stokholmbol. — „A' minapi *Báseli* békefészes költött elő-Artikulusok, a' mellyek *Londonbann* a' Bánko-obligatziákat 2 órák alatt 2 *pro Cent*nyit drágitották, és sok kárt okoztak volt, még itt *Stokholmbann* is okoztak némü-némü változásokat. A gabona árra egy pár órák alatt, míg t. i. a' békefészes hírnek tsalárd kút-főből való kerülőse, ki nem tudódott, szem-látomást hágni kezdett volt. —

Nevezetes, hogy ez a' békefészes tsaló hír Fébr. 12-dikénn terjedett volt el *Londonbann*, és Mártzius 9-dike tájjánn éppen ezeket a' békefészes *Artikulusok*at igen nagy lármával árulták, és oivaltak *Páris* utzáinn, így kiáltozván: *A' Tsászáar és Frantzia Respublika között való békefészesnek elő-Artikulusai &c.* — A' hír, *Londonbol* a' *Brüsseli* és *Kölni* uj-ságok által került vissza *Párisba*, a' honnann a' *l'Eclair* nevü ujjságbol mondatott, hogy *Londonba* által ment volna: holott a' *Párisi* valóságos *l'Eclair* soha egy szóval is rolla nem emlekezett. Ez is egy erőfség arra, hogy a' *Londoniakat* meg-tsalt *l'Eclair*, ott *Londonbann* nyomtatódott volt.

Pétersburgbol. —

„*Kosciusko.* a' Tsászárné rendeléséből már most el-vitetett *Moscauba*, a' honnann, hogy *Sieberiába* fog e' tovább vitettetni, vagy éppen *Kamtschatkába*, nem egy formann irnak rolla a' tudositók., — Egyéb aránt a' különbség nem nagy, akár mellyikbe vitetessék. A' *Siberiai* és *Kamtschatkai* Kaláts között, igen kitsiny a' különbség.